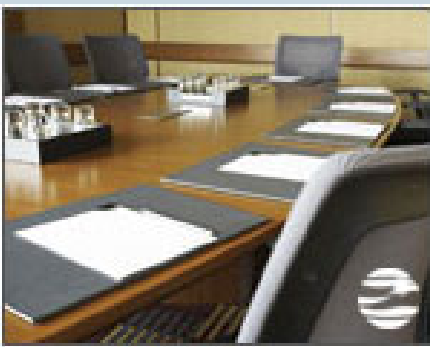

جلسه ماهانه کمیسیون حمل و نقل و خدمات پشتیبانی کمیته ایرانی ICC
روز سه شنبه مورخ ۱۳۸۷/۰۷/۲۳ برگزار می شود

تعیین زمان برگزاری جلسه ماهانه کمیسیون حمل و نقل و خدمات پشتیبانی کمیته ایرانی ICC

به گزارش روابط عمومی کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین المللی، جلسه کمیسیون حمل و نقل و خدمات پشتیبانی کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) روز سه شنبه مورخ ۱۳۸۷/۰۷/۲۳ ساعت ۱۴:۳۰ در محل ساختمان شمالی اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران برگزار می شود.

موضوع برگزاری نشست ماه جاری این کمیسیون، بررسی تحریم گسترش فعالیت با سازمان کشتیرانی ایران از سوی دفتر کنترل سرمایه های خارجی وزارت دارای امریکا و نیز رسیدگی به سایر اخبار روز حمل و نقل می باشد.

در این شماره می خوانید:

- **فدراسیون اتاق های بازرگانی جهان (WCF) برنامه ششمین کنگره اتاق های بازرگانی جهان را اعلام کرد**
- **تعیین زمان برگزاری جلسه ماهانه کمیسیون حمل و نقل و خدمات پشتیبانی**
- **اجلاس آتی رؤسای دائمی کمیته های ملی و بازگشایی بنیاد تحقیق سیاست های سرمایه گذاری و تجارت**
- **اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) کتاب مقررات DOCDEX را منتشر کرد**
- **نخستین گردهمایی نمایندگان اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) و مرکز ECIPE**

معرفی کتاب:

- **فرم نمونه قرارداد توزیع بازرگانی بین المللی اتاق بازرگانی بین المللی (ICC)**
- **مقاله اقتصادی هفته:**
- **فعالیت اقتصادی در محیط نامطمئن**

فدراسیون اتاق های بازرگانی جهان (WCF)

برنامه ششمین کنگره اتاق های بازرگانی جهان را اعلام کرد

کوالالمپور، مالزی - ۱۴ تا ۱۶ خرداد ۱۳۸۸

ترجمه: نرگس فرزاد

فدراسیون اتاق های بازرگانی جهان (WCF) طی گزارشی برنامه و رؤوس مطالب مورد بحث در ششمین کنگره اتاق های بازرگانی جهان را اعلام کرد. محور مباحث مورد بررسی در این اجلاس عبارتند از:

- بررسی تأثیرات اقتصادی تغییرات اقلیمی
- وابستگی متقابل میان بحران غذا، آب و انرژی
- چالش ها و فرصت های جهانی شدن

ششمین کنگره اتاق های بازرگانی جهان، با عنوان

"مدیریت رشد و تحول مؤثر"، ۱۴ تا ۱۶ خرداد ماه سال آینده (3-5 June 2009) در شهر کوالالمپور کشور مالزی برگزار می شود. این کنگره دو سالانه از سوی فدراسیون اتاق های بازرگانی (WCF) و با حضور بیش از یک هزار و ششصد نماینده از اتاق های بازرگانی و نمایندگان بخش خصوصی، همچنین برخی از سران سیاسی، اقتصادی و صنعتی جهان و هیأتی از اتاق بازرگانی ایران در مالزی افتتاح خواهد شد. در این کنگره

۱۶ سمینار آموزشی جهت بررسی مسائل مهمی نظیر نحوه همکاری‌های بین‌المللی و سازمان‌های تجاری و دولتی برای پرهیز از خطرات سیاست‌های حمایت‌گرایانه دولت در قبال تجارت آزاد جهانی،

بررسی بحران‌های اقتصادی جهان در تحولات منابع انرژی و غذایی، روند جهانی شدن و نحوه استفاده از کمک‌های شبکه‌های بین‌المللی برای رفع نیازهای اتاق‌های بازرگانی کشورهای در حال توسعه و بهبود و فعالیت‌های آنان، مرور بر اقدامات و تجربیات اتاق‌ها و انجمن‌های موفق جهان، بررسی برنامه‌ها و خدمات به منظور کمک به کارفرمایان جهان برای آغاز تجارت‌های موفق، نحوه آشنایی اتاق‌های بازرگانی با آخرین فناوری‌های تجارت الکترونیک و نحوه حمایت‌های اتاق‌های بازرگانی از جوانان و زنان کارآفرین، نحوه آموزش اعضا برای پی‌بردن به اهمیت حقوق مترتب بر مالکیت خصوصی و حفظ آن در یک بازار رقابتی برگزار می‌شود.

گفتنی است، در این نشست سه روزه روسای اتاق‌های بازرگانی در خصوص مسائل مختلف اقتصادی و تجارت جهانی در دنیا به بحث و تبادل نظر می‌پردازند و نمایندگان از بزرگترین کمپانی‌های تولیدی و تجاری جهان، بخش‌های خصوصی، موسسات استاندارد و کیفیت بین‌المللی و نمایندگان محیط زیست حضور دارند.

اجلاس آتی رؤسای دائمی کمیته‌های ملی و بازگشایی رسمی بنیاد تحقیق سیاست‌های سرمایه‌گذاری و تجارت

۲ فوریه ۲۰۰۹، شهر ژنو

ترجمه: مهوش صادقیان

در آخرین جلسه رؤسای دائمی ICC (دبیران کل کمیته‌های ملی) که در ماه ژوئن سال جاری میلادی در استکهلم برگزار گردید، برخی حضار به رییس ICC، ویکتور فانگ، پیشنهاد کردند که بهتر است در فاصله جلسات سالانه شورای جهانی، رؤسای دائمی جلسه دیگری در پاریس - یا شهری نزدیک به آن - داشته باشند تا از این طریق برقراری ارتباط با کادر دبیرخانه ICC آسان‌تر شود. دکتر فانگ، که همچنین رییس کمیته هماهنگی کمیته‌های ملی می‌باشد، از این پیشنهاد استقبال کرده است و تمایل دارد تا اجلاس آتی همه رؤسای دائمی را در شهر ژنو، سوییس، در روز دوشنبه ۲ فوریه ۲۰۰۹ برپا کند.

او همچنین برنامه‌ریزی کرده است تا به طور رسمی بنیاد تحقیقاتی سیاست‌های سرمایه‌گذاری و تجارت ICC را در مقابل اجتماع مدیران کسب و کار و اعضای جامعه بین‌المللی و رسانه‌های گروهی مستقر در ژنو، به راه اندازد. شهر ژنو از آن رو انتخاب شده است که این شهر، به عنوان مقر سازمان تجارت جهانی، نشان‌دهنده تعهد ICC به اعتقادات و ارزش‌هایی است که زیربنای مأموریت WTO را تشکیل می‌دهد.

به راه اندازی بنیاد تحقیقاتی فوق، نخستین اقدام از سری اقداماتی است که ICC برنامه‌ریزی کرده تا طی سال ۲۰۰۹ میلادی، به منظور بزرگداشت نودمین سال تأسیس اتاق بازرگانی بین‌المللی، به انجام برساند. از تمامی رؤسای دائمی کمیته‌های ملی دعوت شده

تا در این مراسم افتتاحیه که در پایان بعد از ظهر روز دوم فوریه برگزار می‌شود، شرکت کنند. دوم فوریه از آن رو انتخاب شده است که این روز، نخستین روز کاری بعد از اتمام جلسه سالانه گردهمایی اقتصادی جهانی در شهر داووس، سوییس، است. بنابراین ICC قادر خواهد بود تعدادی از برترین رهبران کسب و کار از سراسر جهان را که در سوییس حضور دارند، به مراسم شروع به کار بنیاد تحقیقاتی جذب کند.

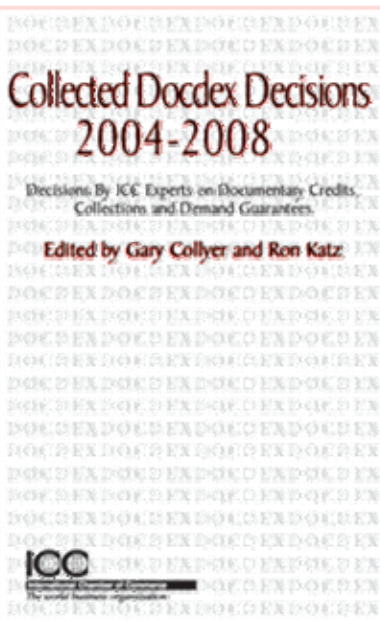
دکتر فانگ تمایل دارد تا رؤسای تمامی کمیته‌های ملی را نیز به این مراسم دعوت کند. او همچنین رؤسا را تشویق می‌کند تا تعدادی از مدیران عامل و مدیران ارشد کسب و کار کشورشان را که ممکن است علاقمند به دریافت دعوتنامه باشند، مشخص کنند. بهتر است که این رؤسا بدانند کدامیک از مدیران برنامه‌ریزی کرده‌اند تا در اجلاس داووس شرکت نمایند چرا که این اجلاس بلافاصله قبل از برپایی بنیاد تحقیقاتی تشکیل خواهد شد.

خبر دیگر این که ICC در حال انجام مراحل مقدماتی برای شرکت در سمیناری یک روزه در خصوص نظام تجاری چندجانبه و جهانی شدن می‌باشد که در روز سه‌شنبه ۳ فوریه برگزار خواهد شد. این سمینار در شهر لاوسان، سوییس، از سوی دانشکده بازرگانی IMD و با همکاری ICC سازمان‌دهی خواهد شد.

اتاق بازرگانی بین‌المللی (ICC) منتشر کرد:

کتاب مقررات کارشناسی برای حل و فصل اختلافات اعتبار اسنادی DOCDEX

ترجمه: نرگس فرزاد

مقررات کارشناسی برای حل و فصل اختلافات اعتبار اسنادی موسوم به DOCDEX نخستین بار در سال ۱۹۹۷ توسط اتاق بازرگانی بین‌المللی (ICC) به رشته تحریر درآمد. حل و فصل اختلافات ناشی از اعتبارات اسنادی، در بیشتر اوقات نیازمند کارشناسانی است که درک درستی از مقررات و رویه‌های متحدالشکل اعتبارات اسنادی داشته باشند و به دو طریق داوری و کارشناسی صورت می‌پذیرد.

یکی از بهترین راه‌های ممکن در حل و فصل این اختلافات، ارجاع به کارشناسانی است که طبق مقررات کارشناسی برای حل و فصل اختلافات اعتبار اسنادی DOCDEX اتاق بازرگانی بین‌المللی (ICC)، به موضوع رسیدگی کرده و تصمیمات لازم را اتخاذ می‌کنند.

این کتاب مجموعه‌ای از مقررات DOCDEX بین سال‌های ۲۰۰۴ تا ۲۰۰۸ میلادی است و بر اساس سایر مقررات از جمله مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی UCP 500، مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی UCP 600، تجدید نظر در مقررات اعتبارات اسنادی، رویه‌های

استاندارد بانکداری بین‌المللی ISBP، مقررات متحدالشکل وصولی‌ها و مقررات متحدالشکل ضمانت‌نامه‌های عندالمطالبه URDG 458 نگاشته شده است.

مسائل مورد بررسی در کتاب حاضر دامنه وسیعی از اختلافات ناشی از اعتبارات اسنادی را در بر می گیرد که عبارتند از:

- بررسی اشتباهات نگارشی در تنظیم اعتبارات اسنادی
- اصلاحیه های اعتبارات اسنادی ضمانتی
- کاربرد تبصره ها در رویه های استاندارد بانکداری بین المللی ISBP
- تاریخ انقضاء در حواله اعتبارات اسنادی

با گذشت ۱۱ سال از کاربرد مقررات DOCDEX، ارزش این مقررات به عنوان یکی از مؤثرترین و کارآمدترین مقررات موجود در حل و فصل اختلافات ناشی از اعتبارات اسنادی مورد استفاده قرار می گیرد.

اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) در پاسخ به نیاز روزافزون افراد غیر متخصص به مشاوره با حقوقدانان به منظور دستیابی به اطلاعات جامع، شبکه حل اختلاف را طراحی نموده است. این شبکه به ۵ بخش فعال تقسیم شده است که شامل خدمات حل اختلاف به همراه داوری (DRS)، روش حل اختلاف توصیه ای، هیأت حل اختلاف Dispute Boards، نظرات کارشناسی Expertise و DOCDEX که استفاده از نظر کارشناسی در مورد حل اختلاف مربوط به اعتبار اسنادی است، می باشد.

نخستین گردهمایی نمایندگان اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) و مرکز اقتصاد سیاسی بین الملل اتحادیه اروپا (ECIPE):

"تعیین خط مشی ها بر اساس تحولات نظام تجارت جهانی"

ترجمه: نرگس فرزاد

نمایندگان اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) و مرکز اروپایی اقتصاد سیاسی بین المللی (ECIPE) در روزهای ۲۴ و ۲۵ سپتامبر سال جاری در مقر اصلی سازمان تجارت جهانی در شهر ژنو گردهم آمدند.

این نشست مشترک با عنوان: "تعیین سیاست های آتی تجارت بر اساس واقعیت ها" با حضور بیش از ۲۰۰ کارشناس از اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) و مرکز اروپایی اقتصاد سیاسی بین الملل برگزار شد. نماینده دائمی اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) در مقر اصلی سازمان تجارت جهانی در شهر ژنو برگزارکننده این نشست دو روزه بود. رئیس مطالب مورد بحث در این اجلاس، دارای ۳ محور اصلی بود که عبارتند از:

- شناخت اولویت ها در سیاستگذاری و تعیین خط مشی ها بر مبنای ساختار نوین تجارت جهانی
- توسعه تجارت جهانی با توجه به ساختارهای تولیدی
- توجه به مسائل مصرف کنندگان و تأمین تسهیلات تجاری در تعیین خط مشی های عمومی تجارت جهانی

معرفی کتاب:

"فرم نمونه قرارداد توزیع بازرگانی بین المللی" اتاق بازرگانی بین المللی (وارد کننده انحصاری - توزیع کننده انحصاری)

فرم نمونه قرارداد توزیع بازرگانی بین المللی
اتاق بازرگانی بین المللی
(وارد کننده انحصاری - توزیع کننده انحصاری)

کتاب شماره ۵۱۸ اتاق بازرگانی بین المللی
کتاب شماره ۲۷ کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین المللی
ترجمه: هادی دستباز

تیراژ: ۳۰۰۰ جلد
چاپ: سنوبر

ناشر: کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین المللی
مرکز پخش: خ طالقانی، شماره ۲۵۴، طبقه پنجم، کمیته
ایرانی اتاق بازرگانی بین المللی
تلفن: ۸۸۳۰۶۱۲۷ دورنگار: ۸۸۳۰۸۳۳۰

قراردادهای توزیع، در کنار قرارداد و موافقتنامه اعطای نمایندگی، از متداولترین ابزارها برای سازمان دادن به توزیع کالا در یک کشور خارجی به حساب می آیند.

هر شرکتی که دست اندرکار تجارت بین المللی است، حداقل چند توزیع کننده برای پخش کالای خود در کشورهای خارجی دارد و یکی از مهمترین مسائل مطرح در این زمینه، تهیه پیش نویس یک قرارداد توزیع بین المللی است.

قراردادهای توزیع از جمله آن دسته قراردادهایی هستند که کاربرد مستمر و مداوم در ایجاد شبکه توزیع کالا در کشورهای خارجی دارد. این قراردادها هم مانند قرارداد اعطای نمایندگی تجاری به علت فقدان مجموعه قوانین مدون و یکنواخت نمی تواند حاکم بر روابط تجاری و تنظیم کننده حقوق قانونی طرفین باشد.

رئوس مطالب مطرح در این کتاب مشتمل بر الگوی نمونه یکنواخت برای تجارت بین المللی و محدوده کاربرد آن، معرفی توزیع کننده، بررسی انواع قرارداد توزیع و قرارداد فروش، تجزیه و تحلیل قوانین حاکم در نقاط مختلف جهان، توسل به داور و رعایت احتیاط لازم در استفاده از این فرم نمونه می باشد.

یکی از مزیت های اصلی این کتاب، وجود ۱۱ بخش ضمیمه است که مکمل فرم نمونه قرارداد توزیع بازرگانی بین المللی می باشد. این ضمايم عبارتند از:

کالا و قلمرو جغرافیایی، کارمزد فروش مستقیم، کالا و فروشندگان توزیع کننده، نام مشتریان موجود، تبلیغات و نمایشگاهها، شرایط فروش، حداقل فروش تضمین شده، ذخیره تولیدات، خدمات پس از فروش، تغییر در کنترل و مالکیت و پرداخت غرامت در صورت خاتمه قرارداد.

مقاله اقتصادی هفته :

" فعالیت اقتصادی در محیط نامطمئن "

دکتر محمدمهدی بهکیش

جهانی شدن اقتصاد در دهه‌های ۱۹۸۰ و ۱۹۹۰ رشد قابل ملاحظه‌ای داشت و مرز کشورها برای عبور کالا و خدمات و حتی نیروی انسانی کم‌رنگ شد و بازار کشورهای مختلف ارتباط گسترده‌تری با یکدیگر پیدا نمودند.

ارتباط وسیع بازارها دو اثر مهم داشت: از یک طرف، امکانات گسترده‌ای برای صدور کالا و خدمات در اختیار کشورها قرار داده شد که رشد و توسعه بیشتری را برای آنان به ارمغان آورد اما از طرف دیگر، مشکلات اقتصادی کشورها نیز به دیگر بازارها سرایت کرد و بنابراین مدیریت فضای اقتصادی را برای دولت‌ها مشکل‌تر نمود، زیرا که مجبور بودند علاوه بر مدیریت عوامل داخلی اقتصاد، اثرات ناشی از مسایل خارجی (بازارهای دیگر) را نیز مدیریت نمایند، در حالی که کنترل مستقیم آنان در دست نیست.

برای روشن شدن موضوع به ذکر یک مثال از اقتصاد ایران می‌پردازیم. مروری بر بازار فولاد و محصولات آن فقط در یک سال گذشته نشان می‌دهد که نوسانات قیمت در بازار ایران بیشتر تحت تأثیر عوامل خارجی بوده، زیرا در روند عرضه و تقاضا در داخل کشور تغییر محسوسی به وجود نیامده است، جز تغییر در بازار مواد اولیه، ولی قیمت محصولات فولادی تغییرات گسترده‌تری داشته‌اند. به عبارت دیگر، قیمت محصولات فولادی در داخل کشور تنها بر اساس عرضه و تقاضای داخلی تعیین نشده، بلکه تغییرات قیمت در بازارهای جهانی از جمله در بورس فلزات لندن تأثیر عمده‌ای بر قیمت‌های داخلی داشته است.

مثال دیگری که بر زندگی اقتصادی ما در ایران تأثیر گسترده دارد، قیمت نفت است. مروری بر روند تغییر قیمت‌ها نشان می‌دهد که از زمان استخراج نفت در خلیج فارس (در ایران) تا حدود سال‌های اولیه ۱۹۷۰، قیمت هر بشکه نفت بین ۱/۵ تا ۲/۵ دلار بود؛ یعنی حدود ۶۰ سال با قیمت‌های نسبتاً ثابت مواجه بودیم. ولی در طی کمتر از چهل

کشورهای پیشرو در امر جهانی شدن، با آگاهی از این‌گونه نوسانات، تمهیداتی را برای مقابله اندیشیده‌اند تا فعالیت اقتصادی در محیط نامطمئن و پر ریسک امروزی جهان امکان‌پذیر گردد و سعی نموده‌اند امکاناتی را فراهم آورند که بنگاه‌های اقتصادی، به خصوص بنگاه‌های کوچک و متوسط (SMES) بتوانند در مواجهه با تغییرات، ادامه فعالیت دهند.

سال اخیر، نوسانات قیمت نفت به قدری شدید بوده که زندگی اقتصادی مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان در سراسر جهان از جمله در ایران را با مشکلات جدی مواجه ساخته است.

هدف از طرح موضوع در این یادداشت، بررسی خلاصه شده‌ای از شرایط اقتصادی در حال نوسان در جهان و به خصوص در کشورمان ایران است تا بتوان چگونگی انطباق فرایند تولید و سرمایه‌گذاری را به بحث گذاشت. به عبارت دیگر، باید دید که در شرایط پرنوسان امروز جهان، سرمایه‌گذاری چگونه شکل می‌گیرد، بنگاه‌های اقتصادی به چه ترتیب خود را در مقابل تغییرات شدید در بازارها حفظ (Hedge) می‌کنند، چگونه می‌توان شرکت‌های کوچک را در این وادی پرنوسان حفظ کرد و البته این‌که نقش دولت‌ها در این میان چگونه باید باشد. کشورهای پیشرو در امر جهانی شدن، با آگاهی از این‌گونه نوسانات، تمهیداتی را برای مقابله اندیشیده‌اند تا فعالیت اقتصادی در محیط نامطمئن و پر ریسک امروزی جهان امکان‌پذیر گردد و سعی نموده‌اند امکاناتی را فراهم آورند که بنگاه‌های اقتصادی، به خصوص بنگاه‌های کوچک و متوسط (SMES) بتوانند در مواجهه با تغییرات، ادامه فعالیت دهند. (در اینجا فقط به ریسک‌های اقتصادی توجه شده و لازم است ریسک‌های سیاسی در جای دیگری مورد بررسی قرار گیرند) چند نمونه از این‌گونه تمهیدات را یادآور می‌شویم:

۱- افزایش ریسک به دلیل تغییرات غیر قابل پیش‌بینی، مهم‌ترین عامل خطرساز برای سرمایه‌گذاران امروزی است (برای مثال نوساناتی چون تغییر قیمت نفت، فلزات، غلات، ارز و غیره در یک سال گذشته). طبیعی است بنگاه‌هایی می‌توانند در چنین محیط پرریسکی فعالیت نمایند که از امکانات مالی گسترده برخوردار باشند و به همین دلیل، اندازه بنگاه‌ها در سی سال اخیر به سرعت رو به بزرگ‌تر شدن گذاشته است. ادغام شرکت‌ها در سطح جهانی، نتیجه‌ی بدیهی این نیاز است. البته بزرگ شدن اندازه بنگاه‌ها به معنی از بین رفتن بنگاه‌های کوچک و متوسط (SMEs) نیست، بلکه تمهیداتی اندیشیده شده است که بنگاه‌های کوچک که قدرت مالی کافی برای مبارزه با نوسانات امروزی را ندارند، نیز بتوانند به فعالیت خود ادامه دهند. به عبارت دیگر، روش‌های متعددی برای پوشش ریسک بنگاه‌ها به وجود آمده است. یکی از متداول‌ترین آنها وابسته کردن SMEها به شرکت‌های بزرگ است، زیرا که قدرت مالی شرکت‌های بزرگ می‌تواند پوششی برای SMEها باشد. این روش در ژاپن و کره جنوبی مورد استفاده قرار گرفت و موجب رشد SMEها در آن کشورها شد. کشورهای دیگر روش‌های متفاوت دیگری به کار گرفته‌اند. در کشور ما شعار حمایت از بنگاه‌های کوچک و متوسط زیاد به گوش می‌رسد، ولی فضای نامناسب کسب و کار و فقدان یک استراتژی روشن برای فعالیت آنان، بستر نامناسبی را برای فعالیت این‌گونه بنگاه‌ها به وجود آورده است؛ هرچند شرکت‌های کوچک و متوسط وابسته به صنعت خودرو شرایط بهتری برای فعالیت نسبت به صنایع دیگر دارند.

۲- روش دیگری که برای مقابله با نوسانات (مثلاً تغییر ارزش برابری ارزها) اندیشیده شده است، توسعه صنعت بیمه می‌باشد. امروز صنعت بیمه در جهان با توسعه خدماتی که در اختیار بنگاه‌ها می‌گذارد، پوشش‌های مناسبی را به وجود آورده است. هرچند در صنعت بیمه کشور ما طی سه دهه گذشته سهم رشته‌های مختلف تغییرات اساسی کرده، اما این تغییرات ربطی در به کارگیری ابزار نوین بیمه‌ای نداشته است. بنابراین فعالان اقتصادی در ایران، نظام بیمه‌ای مناسبی در اختیار ندارند تا خود را در مقابل ریسک‌های متفاوت بیمه نمایند.

۳- گسترش بازار سرمایه در جهان، از یک طرف امکان تأمین سرمایه برای بنگاه‌ها را فراهم آورده و از طرف دیگر روش‌های متعددی برای پوشش ریسک را نیز در اختیار می‌گذارد. ابزارهای نوین در بازارهای مالی جهان، این اجازه را به مدیران بنگاه‌ها می‌دهد تا نوسانات خارج از کنترل را به ترتیب مناسب پوشش دهند و به همین دلیل، ابزارهای مالی در سی سال گذشته رشد قابل توجه داشته‌اند. متأسفانه این امکان در ایران وجود ندارد و بورس اوراق بهادار تهران چون بورس‌های پنجاه سال پیش، فقط اجازه معامله اوراق سهام دارایی‌های موجود را می‌دهد و تمرین‌های متعددی که در یکی دو سال گذشته برای بهره‌گیری از ابزارهای جدید مالی صورت گرفته، راه به جایی نبرده است.

۴- عامل دیگری که در کشورهای پیشرو جهانی شدن به کار گرفته می‌شود تا عاملین اقتصادی را در برابر نوسانات جهانی محفوظ دارد، انعطاف در تصمیم‌گیری‌های اقتصادی دولت‌ها است، به عنوان نمونه، تغییر در نرخ بهره و تعرفه گمرکی دو عامل بسیار مهمی می‌باشند که دولت‌ها برای ایجاد تعادل در بازارهای داخلی به کار می‌گیرند. هر روز از رادیو و تلویزیون می‌شنویم و می‌بینیم که فلان کشور نرخ بهره اولیه را به مقدار X درصد تغییر داد و هفته بعد نیز تغییر دیگری از همان کشور گزارش می‌شود. اتخاذ تدابیر سیاستی، ابزار مناسبی در دست دولت‌ها می‌باشد که برای مواجهه با نوسانات و جلوگیری از صدماتی که ممکن است به اقتصاد داخلی و از جمله به بنگاه‌ها وارد آید، به کار گرفته می‌شود. اجرای مناسب این‌گونه سیاست‌ها از جمله مدیریت قیمت پول (نرخ بهره)، نیاز به استقلال کامل بانک مرکزی

اتخاذ تدابیر سیاستی، ابزار مناسبی در دست دولت‌ها می‌باشد که برای مواجهه با نوسانات و جلوگیری از صدماتی که ممکن است به اقتصاد داخلی و از جمله به بنگاه‌ها وارد آید، به کار گرفته می‌شود. اجرای مناسب این‌گونه سیاست‌ها از جمله مدیریت قیمت پول (نرخ بهره)، نیاز به استقلال کامل بانک مرکزی کشورها دارد تا بتوانند در بستر قوانین مناسب، عکس‌العمل سریع داشته باشند.

کشورها دارد تا بتوانند در بستر قوانین مناسب، عکس‌العمل سریع داشته باشند. کشور ما از این امکان بی‌نصیب است و در نتیجه از این طریق نیز نمی‌توان به برقراری تعادل در بازار و محافظت از بنگاه‌های اقتصادی کمک نمود. در مورد تغییر نرخ‌های تعرفه گمرکی همین‌گونه مسایل مطرح است و بروکراسی کهنه حاکم بر مدیریت کشور اجازه انعطاف‌پذیری در تصمیم‌گیری‌های دولتی را به وجود نمی‌آورد.

۵- عامل مهم دیگر، مقررات سهل برای تصمیم‌گیری توسط بنگاه‌داران است. در کشورهای پیشرو، بنگاه‌ها می‌توانند برای تغییر در شرایط تولید خود (به دلیل تغییر در شرایط بازار) به سرعت تصمیم‌گیری نمایند و آن را در جهت انطباق دادن فرایند فعالیت خود با تغییرات پیاده کنند. در حالی که در ایران اخذ مجوز برای یک تغییر جزئی، چندین ماه به طول می‌انجامد و زمانی به نتیجه می‌رسد که بازار با تغییرات متعدد دیگری مواجه گردیده است. در این زمینه، مثال‌های فراوان می‌توان ذکر کرد ولی شایع‌ترین آنها، تولید وسایل الکترونیکی است که به دلیل تغییرات سریع در تکنولوژی، تولیدکنندگان ایرانی نمی‌توانند فرایند تولید خود را با تغییرات جهانی هم‌آهنگ نمایند. بیش از یک سال طول می‌کشد تا اجازه تولید کالایی را کسب کنند و بیش از آن زمان به طول می‌انجامد تا ماشین‌آلات آن را تدارک ببینند و زمانی که به تولید نزدیک می‌شوند، تکنولوژی تغییر کرده و دیگر برای آن محصول بازاری وجود ندارد (مثال: تولید لامپ تلویزیون، گوشی موبایل و ...).

تمهیدات دیگری را نیز می‌توان لیست کرد که فعالان اقتصادی را در برابر شرایط پر خطر و پر ریسک اقتصاد جهانی حفظ می‌نمایند تا ضمن بهره‌گیری از مزایای جهانی شدن اقتصاد (یعنی دسترسی گسترده‌تر به بازارها) مشکلات آن را تحمل کنند و به همین دلیل است که سرمایه‌گذاری در کشورها گسترش می‌یابد و جذب سرمایه خارجی به سهولت انجام می‌پذیرد. ولی در کشور ما که هنوز برای تعامل مناسب با بازارهای جهانی آماده نشده است، مشکلات ناشی از مسایل جهانی، هر روز نمایان‌تر می‌گردد و سرمایه‌گذاران با خطرات بیشتری مواجه می‌شوند و امر سرمایه‌گذاری در تولید مشکل‌تر می‌شود و در نتیجه گرایش به تولید هر روز در کشور ما کم‌رنگ‌تر می‌گردد و به همین دلیل، بازارها به سوی قراردادهای کوتاه‌مدت‌تر سوق پیدا می‌کنند. البته این‌گونه مشکلات، علاوه بر مسایلی است که ما در سیاست‌گذاری داخلی در کشورمان داریم که آن نیز خود به تنهایی موجبات فرار از سرمایه‌گذاری را فراهم آورده است.

قبل از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی (۱۹۹۱)، بازارهای ایران از سمت شمال بسته بود، زیرا که آن کشور اجازه ارتباط مابین بازارها را نمی‌داد. روابط در غرب کشورمان نیز محدود بود، چون کشور عراق ارتباط را محدود کرده بود و در شرق کشور، به خصوص افغانستان، مانع ارتباط بازارهای آن کشور با ایران بود. ولی امروز دیگر آن محدودیت‌ها از بین رفته است و جریان ورود و خروج کالا، خدمات و حتی نیروی انسانی، به سادگی انجام می‌پذیرد که بخشی از آن در قالب روابط غیر رسمی انجام می‌گیرد. می‌توان گفت، اقتصاد ما در ایران، بدون آمادگی، جهانی شده است. یعنی اگر به فرایند جهانی شدن با اتکاء به برنامه‌ای مناسب پیوسته بودیم، در آن فرایند تمهیداتی برای محافظت از بنگاه‌ها در برابر ریسک‌های تحمیل شده بر تولید داخلی اندیشیده می‌شد. به عبارت دیگر، ساختار بروکراتیک و قدیمی اقتصاد ایران امکان تغییرات سریع در تصمیم‌گیری‌ها را نمی‌دهد و بنابراین، با افزایش مشکلات در فرایند تولید کالا و در نتیجه گران شدن قیمت تمام شده، اقتصاد ما هر روز بیشتر به تجارت رو می‌آورد؛ تجارتی که گردش سرمایه سریع‌تر دارد و خطرات آن بسیار کمتر از تولید می‌باشد و البته در آمد نفت، این امر را بیشتر تسهیل نموده است.

بدیهی است اگر شرایط همچنان ادامه یابد، امر تولید و بنگاهداری صنعتی و کشاورزی به تدریج از بین خواهد رفت و پایگاه ایجاد اشتغال -از مسیر تولید- در کشور سست تر می شود و بنابراین خروج سرمایه های انسانی و فیزیکی از کشور رو به افزایش می گذارد. همان گونه که در جای دیگری گفته ایم، مزیت اصلی ایران در اقتصاد به دلیل شرایط جغرافیایی و ... تجارت است، ولی تحلیل فوق به معنی آن نیست که امر تولید کالا در اقتصاد کشور در جریان نباشد، اما در شرایط کنونی اقتصاد، تولید کالا حتی در زمینه های مزیت دار کشور نیز غیراقتصادی شده است. بدیهی است فعالیت تجاری در محیط پرقابیت امروز جهان نیاز به تمهیدات گسترده برای مواجهه با ریسک های متعدد اقتصاد جهانی دارد که در آن زمینه نیز غافل مانده ایم و شاید به همین دلیل، امر تجارت غیرقانونی (یا قاچاق) روزبه روز گسترده تر می گردد.

در این وادی نامطمئن (و غیرقابل پیش بینی) بیشترین زیان را علاوه بر مصرف کنندگان، شرکت های کوچک می بینند که این روزها بحث های فراوانی برای کمک به آنان در کشور مطرح است. باید توجه داشت که تأمین منابع مالی این شرکت ها به تنهایی راهگشا نیست، بلکه باید فضای کسب و کار مطمئنی را برای آنان فراهم نمود که در ایران مهیا نمی باشد و بر اساس گزارش های جهانی، فضای کسب و کار در ایران هر روز بدتر شده است، به ترتیبی که در آخرین گزارش، ایران در رتبه ۱۴۲ در میان ۱۸۱ کشور جهان قرار گرفته که با توجه به امکانات متنوع کشورمان، نشان از به هدر رفتن گسترده منابع انسانی و فیزیکی دارد.

حاصل این روند در کشور، کاهش انگیزه برای سرمایه گذاری در فعالیتهای تولیدی، به خصوص در بنگاه های کوچک و گسترش فعالیتهای تجاری، آن هم از نوع غیررسمی، خواهد بود که نتیجه ای جز اشتغال پایین تر و رفاه کمتر برای طبقات پائین نخواهد داشت و تغییر در این روند، جز با تغییر نگاه به مدیریت اقتصاد و تغییر شرایط قانونی و سیاستی و البته توسل به نیروهای متخصص، با تجربه و آشنا به مسایل اقتصاد جهانی امکان پذیر نمی باشد. در جهان امروز دیگر نمی توان اقتصاد کشور را در انزوا اداره کرد. اقتصاد جهانی شده است و پیچیدگی ها و مسایل آن نیز در مقیاس جهانی می باشند و اقتصاد ما نیز -خواسته یا ناخواسته- از آن تأثیر می پذیرد.